

Topics:

- Asking a rabbi before breaking Shabbat to save a life
- Pikuach nefesh and dental problems

מחלות שיניים

א. תלמוד בבלי, יומא פד.

רבי יוחנן חש בצפינדא אזל גבה דההיא מטרוניתא עבדא ליה מלתא חמשא ומעלי שבתא. אמר לה בשבת מאי?

ב. משנה ברורה סימן שכח ס"ק ז

(ז) מהשינים וכו' - וכ"ש אם חלה מקום מושב השיניים דהיינו החניכיים בודאי הם בכלל מכה שבתוך חלל הגוף:

ג. תלמוד בבלי, חולין קג:

אמר ר"ש בן לקיש: כזית שאמרו [לחייב על אכילת כזית איסור] - חוץ משל בין השינים, ורבי יוחנן אמר: אף עם בין השינים; אמר רב פפא: בשל בין שינים - דכולי עלמא לא פליגי, כי פליגי - בין החניכיים, מר סבר - הרי נהנה גרונו בכזית, ומר סבר - אכילה במעיו בעינן. רש"י: בין החניכיים - המדבק בחכו, שגרונו נהנה בו ומעיו לא נהנו.

ד. שולחן ערוך אורח חיים שכת:לב

החושש בשיניו לא יגמע בהם חומץ ויפלוט, אבל מגמע וכולע או מטבל בו כדרכו.

ה. משנה ברורה שכת:קב

בהם חומץ - וה"ה יין שרף ג"כ דינו כמו חומץ אך במקום צער גדול אפשר לסמוך ביי"ש דמותר לשהותו בפיו ולבלוע אח"כ [ח"א]. עוד כתב דה"ה דאסור ליתן על השן נעגעלי"ך או שפירטו"ס וסובין חמין דכ"ז מוכח שהוא לרפואה אם לא דכאיב ליה טובא שמצטער כל גופו... ע"י ישראל מותר דוקא ע"י שינוי אך הח"א מסיק שם דאם א"א בשינוי מותר שלא בשינוי:

ו. תלמוד בבלי, עבודה זרה כת.

מאי סימניה? רמי מידי בי ככי ומייתי דמא מבי דרי. ממאי הוי? מקרירי קרירי דחיטי, ומחמימי חמימי דשערי, ומשיורי כסא דהרסנא. מאי עבדא ליה? א"ר אחא בריה דרבא...

ז. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פה עמוד א

אמר רבי: חביבין יסורין. קבל עליה תליסר שני - שית בצמירתא, ושבע בצפרנא. ואמרי לה: שבעה בצמירתא, ושית בצפרנא.

ח. <http://ibdcrohns.about.com/od/relatedconditions/a/apthousstomatit.htm>

Some people with inflammatory bowel disease (IBD) may experience various extra-intestinal symptoms along with their GI symptoms. These can include skin irritation, eye problems, and joint pains. One of these extra-intestinal conditions is aphthous stomatitis (AS), or ulcers in the mouth.

Canker sores, or aphthous ulcers, are the lesions caused by AS. They may seem like a fairly benign, limited condition, but in the presence of so many other problems that occur with IBD they can be upsetting and painful. Fortunately they are usually harmless and treatment is aimed at reducing discomfort. AS is not believed to be contagious and cannot be spread to other people.

ט. שו"ת ציץ אליעזר חלק ח סימן טו - קונ' משיבת נפש פרק יו:

וביסוד האיסור של הוצאת שן בשבת כותב המ"ב בביאור הלכה לשדות נרגא במ"ש בזה המג"א בסק"ג דהוצאת שן מלאכה דאורייתא דהא חובל לרפואה, והיינו דר"ל דבזה חייב אפ"ל למ"ד מקלקל בחבורה פטור דזה מתקן הוא. וע"ז מעיר המ"ב, דהא הוא אינו מכוין רק להוציא השן והדם ממילא קאתי, ואף דהוי פסיק רישא הא הוי עכ"פ פ"ר דלא איכפת ליה ואין איסורו אלא מדרבנן, ולמ"ד מקלקל בחבורה חייב גם בזה חייב כמו שכתב הגר"א בס"ל של"א ס"י, אבל למ"ד פטור אמאי חייב בזה? ולכן מסיים דאף דע"י ישראל בודאי יש ליה זהר בזה, אבל, עכ"פ ע"י עכו"ם אפשר דיש להקל אף באינו חולה כל גופו ע"ש...

ברם ראיתי בערוה"ש בסעי' כ"ג שכותב לחייב בעיקרת /בעקירת/ שן משום אב מלאכה דעוקר דבר מגידולו... ואם נאמר דהחיוב הוא אמנם משום כך, וכי זהו באולי גם כוונת המג"א לחייב משום כך, הרי יורד ממילא השגת המ"ב על המג"א בזה דהרי באמת מכוין הוא להוצאת השן ובזה גופא הרי מונח החיוב, ולכן שפיר כותב המג"א דחייב...

י. ספר איסור והיתר הארוך שער נט סימן כד

וכן התיר מהר"ז ז"ל לתלוש שן ע"י עכו"ם בשבת והיינו מטעמא דלעיל דחולי שאין בו סכנה אומר לכנעני ועושה דכה"ג במקום צער לא גזרו. אבל מחמת סכנה [בלבד, בלי צער] ליכא למימר דאדרבה תלישת שן הוי סכנה כדאי' לעיל: